

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาการสร้างนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ SECI Model กับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ผู้วิจัยได้สรุป การวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการนำกระบวนการสร้างความรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน หรือ English for Developing Reading Skills

5.1.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนา ทักษะการอ่าน หรือ English for Developing Reading Skills จำนวน 60 คน

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอน
2. แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)
3. แบบบันทึกการสังเกตการสอน (Teacher Observation Log)
4. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview)

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดหมวดหมู่ข้อมูล (Grouping) ที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้และการสัมภาษณ์ เชิงลึก วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปประเด็นที่สำคัญเพื่อนำมาอภิปรายผล

5.1.5 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเขียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับประโยชน์และสิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม ทั้ง 6 กิจกรรม และจากการสังเกตการสอนของผู้วิจัย รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่ากระบวนการสร้างความรู้ SECI 4 ขั้นตอนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยสรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการสร้างความรู้ขั้น Socialization (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้)

ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2 กิจกรรม คือ 1) การตั้งเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน และ 2) การเขียนอย่างอิสระ (Freewriting) โดยผู้สอนมีส่วนร่วมจากการทำกิจกรรมนี้ ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในด้านต่างๆ คือ ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากแหล่งความรู้หลากหลาย ได้ฝึกทักษะที่จำเป็นในการทำงานร่วมกัน ได้ฝึกความกล้าแสดงออกทางความคิด และได้พัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2. กระบวนการสร้างความรู้ขั้น Externalization (การสร้างความรู้ชัดแจ้งจากความรู้ฝังลึก)

ในขั้นตอนการสร้างความรู้ชัดแจ้งจากความรู้ฝังลึกนี้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ 3 กิจกรรม คือ 1) การเขียนเล่าเคล็ดลับความสำเร็จในการเขียนย่อความ 2) การแบ่งปันความรู้ใน Blog และ 3) การผลิตนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้

จากการทำกิจกรรมการสกัดความรู้ฝังลึกออกมาเป็นความรู้ชัดแจ้งนั้น เกิดขึ้นได้จากการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลายรูปแบบ ซึ่งการสกัดความรู้ฝังลึกดังกล่าวทำให้ผู้เรียนได้สะท้อนความรู้ที่มีอยู่ภายในตนเองออกมาด้วยวิธีการพูด หรือเขียนเล่าสู่กันฟัง เช่น เคล็ดลับในการเขียนย่อความ ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองในเรื่องของการทบทวนความรู้ที่มีอยู่แล้วยังสามารถเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นที่ได้รับฟังหรือได้อ่านอีกด้วย นอกจากนี้การที่ผู้เรียนแต่ละคนได้เขียนเล่าเกี่ยวกับเคล็ดลับและประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษใน Blog จึงนับเป็นการสร้าง “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” สำหรับผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกันที่จะได้มีโอกาสมาพูดคุย แบ่งปัน และต่อยอดความรู้กันได้อีกด้วย

3. กระบวนการสร้างความรู้ขั้น Combination (การรวมความรู้)

ในขั้นตอนการรวมความรู้เป็นขั้นตอนของการนำความรู้ชัดแจ้งมาบันทึก หรือจัดหมวดหมู่ หรือสร้างเป็นความรู้ที่ยกระดับขึ้น ซึ่งในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานนี้ ผู้เรียนได้ผ่านขั้นตอนการรวมความรู้จากการทำกิจกรรม 4 ประเภท คือ 1) การรวมความรู้จากการเล่าเคล็ดลับการเขียนย่อความ 2) การรวมความรู้จากการเขียน Blog 3) การรวมความรู้จากการสัมภาษณ์แขกรับเชิญ และ 4) การรวมความรู้จากการผลิตนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้

จากการทำกิจกรรมนี้ ผู้เรียนได้มีโอกาสรวบรวมความรู้ที่ชัดเจนและจัดเรียงเรียงทั้งในรูปแบบซีดี และเอกสารรวมความรู้ ซึ่งการทำกิจกรรมทั้งหมดเหล่านี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดสังเคราะห์ จัดหมวดหมู่และเรียบเรียงข้อมูล เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการจัดทำเป็นเอกสารที่สามารถเข้าใจได้ง่าย และจัดเก็บเป็นคลังความรู้ (Knowledge Asset) ที่สามารถนำไปเผยแพร่ต่อไปได้

4. กระบวนการสร้างความรู้ขั้น Internalization (การนำความรู้ที่ชัดเจนมาปฏิบัติ)

ขั้นการนำความรู้ที่ชัดเจนมาปฏิบัติ เป็นกระบวนการเปลี่ยนความรู้ที่ชัดเจนเป็นทักษะหรือความสามารถของผู้เรียนและกลายเป็นความรู้ฝังลึกในตัวผู้เรียนต่อไป

จากการทำกิจกรรมการนำความรู้ที่ชัดเจนไปปฏิบัตินี้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสร้างผลงานนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ รวมทั้งได้นำความรู้จากเอกสารรวมความรู้ไปใช้จริง

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อค้นพบหลายประการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ SECI Model โดยการผู้วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. กระบวนการสร้างความรู้ขั้น Socialization (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2 กิจกรรม คือ 1) การตั้งเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน และ 2) การเขียนอย่างอิสระ (Freewriting) โดยผู้สอนมีส่วนร่วม และจากการทำกิจกรรมนี้ ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ในด้านต่างๆ คือ ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากแหล่งความรู้หลากหลาย ได้ฝึกทักษะที่จำเป็นในการทำงานร่วมกัน ได้ฝึกความกล้าแสดงออกทางความคิด และได้พัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้สอนมิได้ทำหน้าที่เพียงให้ความรู้หรือแค่มอบหมายให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเท่านั้น แต่ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนั้นด้วยจึงทำให้บรรยากาศในการเรียนมีความเป็นกันเองสนุกสนาน และผู้เรียนมีความสุขในการเรียนมากขึ้น และผู้สอนเองซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้เรียนเหล่านี้โดยการใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด รวมถึงการแสดงท่าทีใส่ใจและให้ความเป็นกันเองในการพูดคุยกับผู้เรียน ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายขึ้น และกล้าที่จะพูดวิเคราะห์ความต้องการของตนโดยใช้ภาษาอังกฤษได้โดยไม่กังวลว่าจะพูดผิด ซึ่งเป็นการเชื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ประพนธ์ ผาสุกยี่ด (2547) ที่อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยเรื่องเวลา เวทีและไมตรี ที่สามารถสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมการเรียนรู้ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nonaka and Takeuchi (1995) ที่ได้

อธิบายโมเดลของการจัดการความรู้ SECI ที่สามารถสังเคราะห์หรือหลอมรวมความรู้ที่ฝังลึกยกระดับขึ้นไปเป็นความรู้ที่สูงขึ้น ลึกซึ้งขึ้นและเป็นองค์รวมยิ่งขึ้นโดยขั้นที่ 1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (Socialization) เป็นจุดเริ่มต้นของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อคิดเห็นระหว่างบุคคลที่มีพื้นฐานความสนใจที่สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของซจิด ฝอยทอง (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่ออบรมครูสอนภาษาอังกฤษจำนวน 100 คนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูนำวิธีและเทคนิคการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในการสอนของตน ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการจัดการความรู้ในการอบรมโดยให้ครูทั้งหมดทำกิจกรรมเหล่านี้ คือ 1) แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีของตน (Best Practice) 2) เล่าเรื่องราวของตน (Story Telling) 3) ใช้วิธีเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Assist) และ 4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบสุนทรียสนทนา (Dialogue) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้ Blog เป็นเครื่องมือในการให้ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่ใช้มีประโยชน์ต่อครู นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เข้าอบรมสามารถใช้ Blog ในการแลกเปลี่ยนความรู้ได้เป็นอย่างดี

2. กระบวนการสร้างความรู้ชั้น Externalization (การสร้างความรู้ชัดแจ้งจากความรู้ฝังลึก) ในขั้นตอนการสร้างความรู้ชัดแจ้งจากความรู้ฝังลึกนี้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ 3 กิจกรรม คือ 1) การเขียนเล่าเคล็ดลับความสำเร็จในการเขียนย่อความ 2) การแบ่งปันความรู้ใน Blog และ 3) การผลิตนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ และจากการทำกิจกรรมการสกัดความรู้ฝังลึกออกมาเป็นความรู้ชัดแจ้งนั้น เกิดขึ้นได้จากการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลายรูปแบบ ซึ่งการสกัดความรู้ฝังลึกดังกล่าวทำให้ผู้เรียนได้สะท้อนความรู้ที่มีอยู่ภายในตนเองออกมาด้วยวิธีการพูดหรือเขียนเล่าสู่กันฟัง เช่น เคล็ดลับในการเขียนย่อความ ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองในเรื่องของการทบทวนความรู้ที่มีอยู่แล้วยังสามารถเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นที่ได้รับฟังหรือได้อ่านอีกด้วย นอกจากนี้การที่ผู้เรียนแต่ละคนได้เขียนเล่าเกี่ยวกับเคล็ดลับและประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษใน Blog จึงนับเป็นการสร้าง “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” สำหรับผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกันที่จะได้มีโอกาสมาพูดคุย แบ่งปัน และต่อยอดความรู้กันได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างความรู้ชัดแจ้งจากความรู้ฝังลึก (Externalization) เป็นการเปลี่ยนแปลงความรู้โดยนัยไปเป็นความรู้ชัดแจ้งซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nonaka and Takeuchi (2000) ที่ว่าการสร้างความรู้ชัดแจ้งจากความรู้ฝังลึก (Externalization) เป็นกระบวนการเชื่อมต่อระหว่างความรู้โดยนัย กับความรู้ชัดแจ้งโดยเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้โดยนัยให้เป็นความรู้ชัดแจ้งนั้น ตัวองค์ความรู้จะเกิดการตกผลึก ซึ่งสามารถแบ่งปันให้แก่ผู้อื่นได้ และนับเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้ใหม่ ตัวอย่างของ

กระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้ เช่น การสร้างแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือวงจรของการควบคุมคุณภาพ ซึ่งทำให้พนักงานมีการปรับปรุงกระบวนการผลิตโดยการสะสมความรู้ที่เป็นนัยอย่างมีความหมายตลอดปีของการทำงาน กระบวนการนี้จึงเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการสร้างความรู้ เพราะเป็นขั้นที่ความรู้ที่เป็นนัยถูกทำให้เป็นความรู้ที่ชัดเจน โดยผ่านการอุปมา การเปรียบเทียบ ดังนั้นความรู้ที่ถูกสร้างขึ้นในกระบวนการนี้จึงมีลักษณะที่เรียกว่า “Conceptual Knowledge” หรือความรู้ที่เกี่ยวกับการสร้างความคิดและแนวคิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith and Sutherland (2007) ที่อธิบายว่าการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ของการเป็นทั้งผู้สอนและผู้เรียน หรือ Community of Teacher-Learners แยกตามกลุ่มผู้สอนที่ขอการสอนแบบต่างๆ มาร่วมเรียนรู้เรื่องเดียวกันในชุมชนแห่งการเรียนรู้จะช่วยทำให้ผู้สอนมีมาตรฐานที่ดีในด้านการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nonaka and Takeuchi (1995) ได้ อธิบายโมเดลของการจัดการความรู้ SECI ที่สามารถสังเคราะห์หรือหลอมรวมความรู้ที่ฝังลึกยกระดับขึ้นไปเป็นความรู้ที่สูงขึ้น ลึกยิ่งขึ้นในขั้นการสร้างความรู้ชัดเจนจากความรู้ฝังลึก (Externalization) เป็นการสกัดความรู้ฝังลึกในตัวบุคคลออกไปเป็นความรู้ชัดเจนที่ผู้อื่นสามารถเข้าถึงได้ โดยผ่านการสนทนาและแลกเปลี่ยนระหว่างกัน

3. กระบวนการสร้างความรู้ขั้น Combination (การรวมความรู้) ในขั้นตอนการรวมความรู้เป็นขั้นตอนของการนำความรู้ชัดเจนมาบันทึก หรือจัดหมวดหมู่ หรือสร้างเป็นความรู้ที่ยกระดับขึ้น ซึ่งในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานนี้ ผู้เรียนได้ผ่านขั้นตอนการรวมความรู้จากการทำกิจกรรม 4 ประเภท คือ 1) การรวมความรู้จากการเล่าเคล็ดลับการเขียนย่อความ 2) การรวมความรู้จากการเขียน Blog 3) การรวมความรู้จากการสัมภาษณ์แขกรับเชิญ และ 4) การรวมความรู้จากการผลิตนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ และจากการทำกิจกรรมนี้ ผู้เรียนได้มีโอกาสรวบรวมความรู้ชัดเจนและจัดเรียบเรียงทั้งในรูปแบบซีดี และเอกสารรวมความรู้ ซึ่งการทำกิจกรรมทั้งหมดเหล่านี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดสังเคราะห์ จัดหมวดหมู่และเรียบเรียงข้อมูล เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการจัดทำเป็นเอกสารที่สามารถเข้าใจได้ง่าย และจัดเก็บเป็นคลังความรู้ (Knowledge Asset) ที่สามารถนำไปเผยแพร่ต่อไปได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการรวมความรู้สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ได้แก้ไขปัญหา และได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีความหมายกับตนเองตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ของ Semour Papert (1960, อ้างถึงใน Papert & Harel, 1991) ด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nonaka and Takeuchi (1995) ได้ อธิบายโมเดลของการจัดการความรู้ SECI ที่สามารถสังเคราะห์หรือหลอมรวมความรู้ที่ฝังลึกยกระดับขึ้นไปเป็น

ความรู้ที่สูงขึ้น ลึกซึ้งขึ้นในขั้นการรวมความรู้ (Combination) เป็นการรวบรวมความรู้ที่ขัดแย้งมา
บันทึก จัดหมวดหมู่หรือสร้างเป็นความรู้ที่ยกระดับขึ้น

4. กระบวนการสร้างความรู้ชั้น Internalization (การนำความรู้ที่ขัดแย้งมาปฏิบัติ) ขั้น
การนำความรู้ที่ขัดแย้งมาปฏิบัติ เป็นกระบวนการเปลี่ยนความรู้ขัดแย้งเป็นทักษะหรือความสามารถ
ของผู้เรียนและกลายเป็นความรู้ฝังลึกในตัวผู้เรียนต่อไป และจากการทำกิจกรรมการนำความรู้
ขัดแย้งไปปฏิบัตินี้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสร้างผลงานนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ รวมทั้งได้นำความรู้
จากเอกสารรวมความรู้ไปใช้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการนำความรู้ขัดแย้งไปปฏิบัติเป็นการ
สนับสนุนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามแนวคิดของ Carl Rogers (1969, อ้างอิงจาก Neil,
2006) ที่เน้นความสำคัญของการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้รับ ซึ่งในกระบวนการสร้าง
ความรู้ SECI ขั้น Internalization นี้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสร้างผลงานนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้
รวมทั้งได้นำความรู้จากเอกสารรวมความรู้ไปใช้จริง ทั้งนี้ จากประสบการณ์ตรงเหล่านี้ทำให้ผู้เรียน
ได้มีโอกาสเปลี่ยนความรู้ขัดแย้งเป็นความรู้ฝังลึกของตนเองต่อไป ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของ
กระบวนการสร้างความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nonaka and Takeuchi (1995) ได้อธิบาย
โมเดลของการจัดการความรู้ SECI ที่สามารถสังเคราะห์หรือหลอมรวมความรู้ที่ฝังลึกยกระดับขึ้น
ไปเป็นความรู้ที่สูงขึ้น ลึกซึ้งขึ้นในขั้นการนำความรู้ที่ขัดแย้งมาปฏิบัติ (Internalization) เป็นผลของ
การเชื่อมโยงแล้วนำความรู้มาปฏิบัติ เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ หรือเป็นการสร้างนวัตกรรม ซึ่ง
ก่อให้เกิดเป็นความรู้และประสบการณ์ฝังในตัวบุคคลกลายเป็นความรู้ฝังลึก เพื่อนำไปสู่การถ่ายทอด
หมุนเวียนต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Neil (2006) ที่เน้นความสำคัญของการเรียนรู้จาก
ประสบการณ์ตรงที่ได้รับ ซึ่งในกระบวนการสร้างความรู้ SECI ขั้น Internalization นี้ ผู้เรียนได้ลง
มือปฏิบัติสร้างผลงานนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ รวมทั้งได้นำความรู้จากเอกสารรวมความรู้ไปใช้จริง
 ทั้งนี้ จากประสบการณ์ตรงเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเปลี่ยนความรู้ขัดแย้งเป็นความรู้ฝังลึก
ของตนเองต่อไป ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการสร้างความรู้

ซึ่งการนำกระบวนการสร้างความรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชา
ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ที่ลงทะเลเบียนเรียนในรายวิชา ภาษาอังกฤษ
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน หรือ English for Developing Reading Skills ได้ผลจากวิจัยที่
สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชูลี ลังกา (2551) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้โปรแกรมการให้
การศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กวัยอนุบาลโดยใช้รูปแบบ SECI
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครองโดยใช้

รูปแบบ SECI ที่มีต่อความรู้ของผู้ปกครองเรื่องการสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กวัยอนุบาล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการพึ่งตนเอง และด้านการปฏิบัติ ตามข้อตกลง ผลการวิจัยพบว่า 1. หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ผู้ปกครองมีคะแนนความรู้เรื่องการสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กวัยอนุบาลสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ อยู่ในระดับมากทุกรายการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยอังคณา อ่อนธานี (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้โดยอิงแนวคิดการจัดการความรู้ สำหรับนิสิตครู มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ชั้นปี ที่ 3 จำนวน 37 คน โดยจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการโดยมีขั้นตอน 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้ 2) ขั้นแสวงหาความรู้ 3) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) ขั้นสร้างความรู้ 5) ขั้นจัดเก็บความรู้ 6) ขั้นถ่ายโอนความรู้และใช้ประโยชน์และ 7) ขั้นประเมินผลความรู้ซึ่งมีสาระสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติ และมีทักษะในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nonaka and Takeuchi (1995) ได้อธิบายโมเดลของการจัดการความรู้ SECI ที่สามารถสังเคราะห์หรือหลอมรวมความรู้ที่ฝังลึกยกระดับขึ้นไปเป็นความรู้ที่สูงขึ้น ลึกซึ้งขึ้นและเป็นองค์รวมยิ่งขึ้นโดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ 1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (Socialization) 2. การสร้างความรู้ชัดแจ้งจากความรู้ฝังลึก (Externalization) 3. การรวมความรู้ (Combination) 4. การนำความรู้ที่ชัดแจ้งมาปฏิบัติ (Internalization) สรุปได้ว่า การจัดการความรู้เป็นการนำความรู้ฝังลึกภายในตัวบุคคล และจากแหล่งความรู้ชัดแจ้งต่างๆ ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ มาผ่านกระบวนการสร้างความรู้โดยเริ่มจากการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน จากนั้นรวบรวมและประมวลข้อมูลเหล่านี้ โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์สังเคราะห์ จัดเรียงเรียงข้อมูล บันทึกและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เพื่อนำความรู้ชัดแจ้งที่ได้ไปปฏิบัติหรือไปสร้างเป็นนวัตกรรม ทั้งนี้ความรู้ชัดแจ้งจากการปฏิบัตินี้จะถูกเปลี่ยนเป็นความรู้ฝังลึกในตัวบุคคลต่อไป ทั้งหมดนี้คือวงจรความรู้ที่ก่อให้เกิดการต่อยอดความรู้และเกิดความรู้ใหม่ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rust และคณะ (2003) ได้ศึกษาการปรับปรุงศักยภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยอาศัยพัฒนาการด้านความเข้าใจในเรื่องกระบวนการและหลักเกณฑ์ โดยใช้รูปแบบ SECI ทำการศึกษากับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด จำนวน 290 คน ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ของนักศึกษา มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นหลังจากใช้กระบวนการดังกล่าว ซึ่งพัฒนาการที่เกิดขึ้นนี้สามารถ ที่จะคงอยู่ได้เป็นระยะเวลาอันยาวนานและสามารถถ่ายโอนให้แก่ผู้อื่นได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ใน 2 ประเด็น ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการเรียนรู้

1.1 มีกิจกรรมการตั้งเป้าหมายในการเรียนร่วมกันโดยอาจเริ่มให้ผู้เรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของตน รวมถึงวิธีการที่จะปรับปรุงหรือแก้ไขให้ดีขึ้น ทั้งนี้สิ่งสำคัญคือผู้สอนควรทำความเข้าใจกับผู้เรียนให้ชัดเจนว่า เป้าหมายในการเรียนมีไว้เพื่อทดสอบให้ได้คะแนนที่ดีเท่านั้น แต่ควรเป็นการเรียนเพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านการเรียนภาษาอังกฤษ และทักษะวิธีการเรียนรู้ นอกจากนี้ ผู้สอนควรใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนที่เน้นการปฏิบัติ (Performance based Assessment) และการติดตามผลพัฒนาการ (Progress Check) ของผู้เรียนมากกว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่านั้น

1.2 มีเวทีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแบ่งปันความรู้ของตนเองให้กับผู้อื่นทั้งในและนอกชั้นเรียน กล่าวคือ มีการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community of Learners) ที่ผู้เรียนสามารถมาแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะการเรียนรู้ และประสบการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ของแต่ละบุคคลได้

1.3 มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันด้วยไม่ตรีจิต เช่น การที่ผู้สอนร่วมทำกิจกรรมกับผู้เรียน เพื่อเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนให้สอดคล้องกับแนวคิด “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” การเชิญบุคคลภายนอกมาร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อสนับสนุนการแบ่งปันความรู้ และการจัดห้องเรียนให้อยู่ในสภาพเหมือนห้องปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อเชื้อให้เกิดความสะดวกในการทำกิจกรรมปฏิสัมพันธ์

2. ด้านการพัฒนาผู้สอน

ในการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์แนวคิดการจัดการความรู้มาใช้นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทของตนในฐานะ “คุณอำนวย” หรือผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ (Facilitator) โดยต้องมีเจตคติที่ดีในการเปิดรับแนวคิด และวิธีการแบบใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งอาจทำได้ ดังนี้

2.1 การจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ในหมู่ผู้สอนแต่ละรายวิชาในสถานศึกษาเดียวกันหรือระหว่างสถานศึกษา

2.2 การจัดให้มีกิจกรรมเพื่อนสังเกตเพื่อน (Buddy Observer) โดยอาจให้ผู้สอนจับคู่ตามความสมัครใจเพื่อสังเกตการสอนและเขียนสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการสังเกตการสอน จากนั้นอาจจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อให้ผู้สอนร่วมแบ่งปันประสบการณ์ และทำกิจกรรมที่สามารถต่อยอดความรู้ได้ เช่น จัดทำคู่มือการสอนเพื่อเก็บเป็นคลังความรู้ และเผยแพร่ต่อผู้สอนอื่น

2.3 การจัดให้มีมุมแบ่งปันความรู้ (KM Sharing Corner) ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อเป็นเวทีสำหรับผู้สอนในการแลกเปลี่ยน ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เกี่ยวกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวจากการทดลองปฏิบัติตามแนวคิดใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการสอนภาษาอังกฤษ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรให้มีการวิจัยการนำนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ SECI Model ให้กับผู้เรียนสาขาต่างๆ และระดับชั้นต่างๆ มากยิ่งขึ้น เพื่อศึกษาว่าการสร้างนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ SECI Model มีความเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมกับเนื้อหา และระดับชั้นเรียนใด
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการนำกลยุทธ์การจัดการความรู้มาพัฒนาผู้สอน เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการสอนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัย
3. ควรมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนอื่นๆ ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน หรือ English for Developing Reading Skills
4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรม ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน รูปแบบการเรียนของผู้เรียนหรือปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ เพื่อนำผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น